

Vlaamse
overheid

WATER+LAND+SCHAP

Programma Water- Land- Schap

Samen werken aan klimaatrobuust agro-
waterbeheer in Vlaanderen

Wat is het doel?

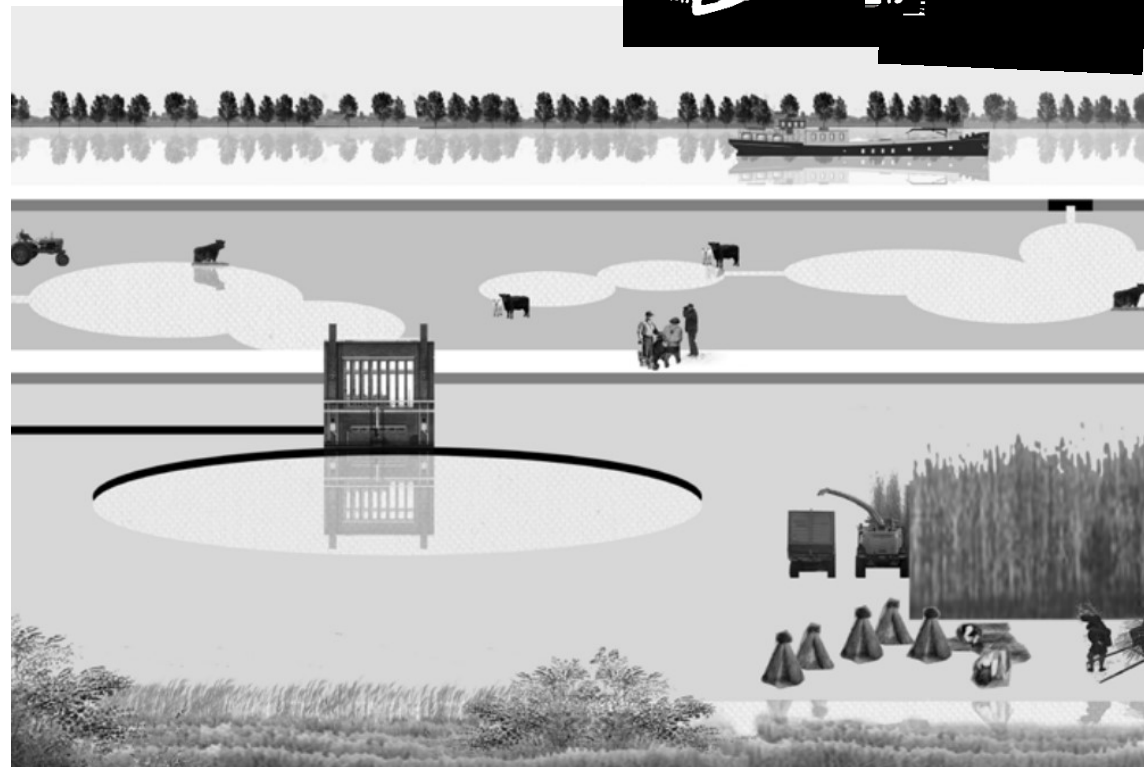
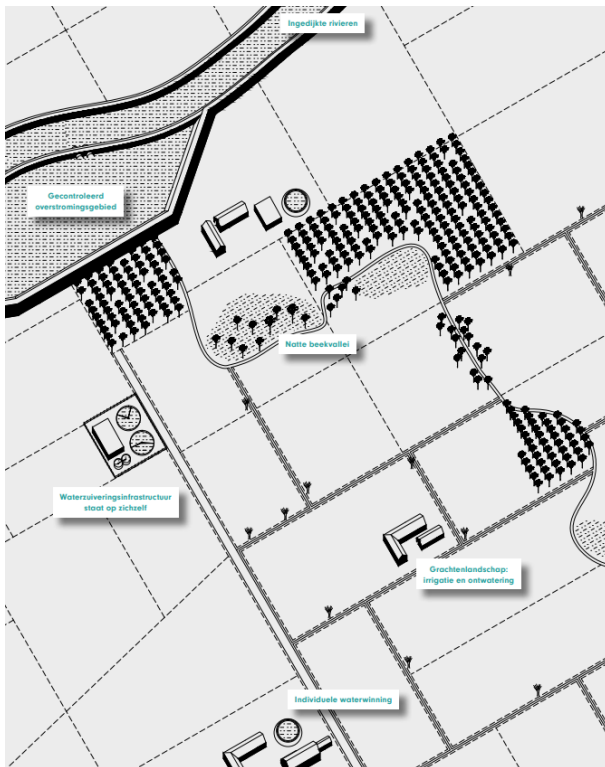
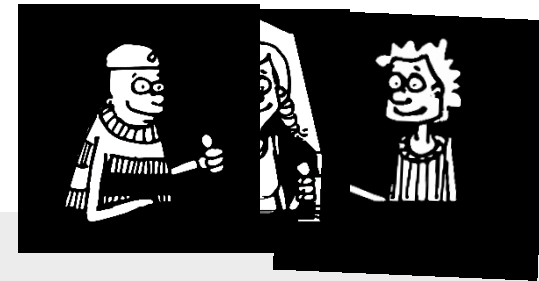
Klimaatrobuust agro-waterbeheer

Watergebruik in
landbouwgebieden slim
combineren met andere
wateropgaven

- Droogtepieken en verdroging grondwater (last voor landbouw)
- Overstromingen (last voor landbouw en bebouwing)
- Water- en bodemkwaliteit
- Omgevingskwaliteit

Ambitie

Innovatieve WIN-WIN scenario's WATER_LANDBOUW_LANDSCHAP

Water-land-schap

Landinrichting om
klimaatrobuust te
kunnen boeren

Landinrichting om een
klimaatbestendig
Vlaanderen te kunnen
uitbouwen

Landinrichting om een
kwaliteitsvol
klimaatrobuust
landschap te bekomen

Aanleggen van agrarische klimaatbuffers * Jeroen de Waegemaker (ILVO)

- ▶ Vergt visie op de open ruimte, gebaseerd op grote landschapsstructuren (reliëf, bodem, waterlopen)
- ▶ Biedt een toekomst voor **lokale voedselproductie**
- ▶ Ruimtelijk ontwerp moet **meerdere doelen** realiseren:
 - Robuuste watersystemen (droogte, overstroming)
 - Robuuste landbouwsystemen (duurzaam voedsel)
 - Robuuste landschapssystemen (biedt meerdere kwaliteiten: ecologisch, economisch, systemisch)

Het ruimtelijk ontwerp van een agrarische klimaatbuffer moet kaderen in een multidisciplinaire ondersteuning van de individuele landbouwer

Aanpak via programmamateam

Nieuwe aanpak & urgentie

- ▶ 2016 Open ruimte platform lanceert idee
- ▶ VLM bracht programmamateam samen
- ▶ Programmamateam werkt uit

- ▶ Momentum: droogte 2017: duidelijke klimaatprik
- ▶ Lancering door Minister: 23 oktober 2017
- ▶ Oproep naar initiatieven: november 2017-maart 2018
- ▶ Begeleiding initiatieven: april 2018-oktober 2018
- ▶ Rapport afgewerkt: opstart project in volle voorbereiding

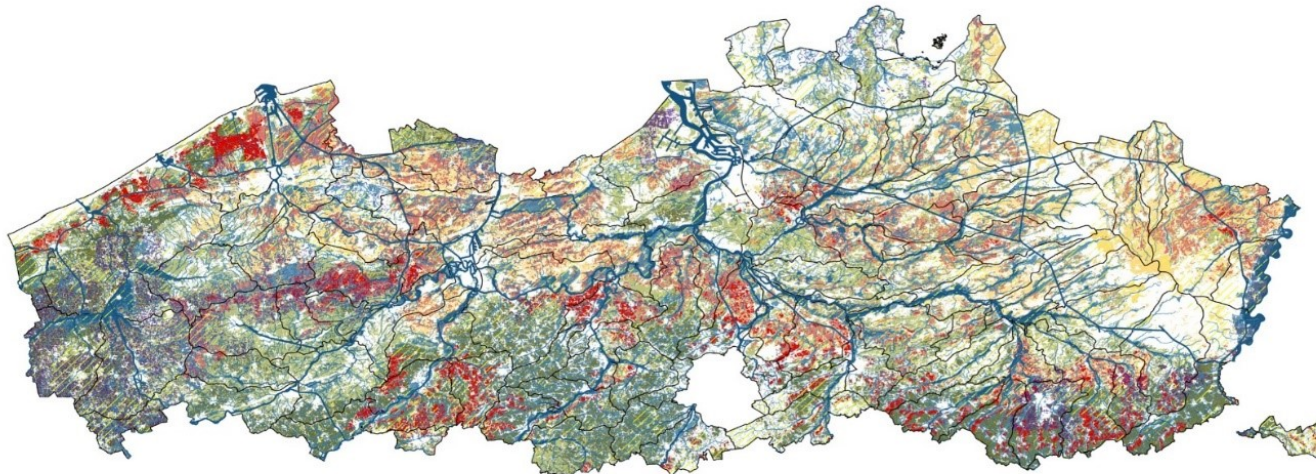
Water-Land-Schap = experimenteren binnen bestaande wetten en structuren

- ▶ Samen werken aan gemeenschappelijke doelen
- ▶ Nieuw proces uitzoeken zonder nieuwe tools
- ▶ Uitzoeken, proberen en herevalueren
- ▶ Flexibeler omgaan met bestaande regels en normen is de vraag op het terrein
- ▶ Ambitieuw zijn en systeemdenken invoeren is de wens van het beleid
- ▶ Constant spanningsveld= proces van leren en bijsturen
- ▶ Vraagt flexibiliteit en inzet lokaal en Vlaams
- ▶ Is tegelijk stimulerend en boeiend

1^e analyse van Vlaanderen op vlak van water, landbouw en landschap

Legenda

- deelbekkens
- Waterwegen
- Risicozone overstrooming
- Overstromingsgevoelig
- Landbouw best geschikt voor akkerbouw
- Landbouw matig geschikt voor akkerbouw
- Bodem geschikt voor akkerbouw met verdroging waterlaag
- Bodem matig geschikt voor akkerbouw met verdroging waterlaag
- Ankerplaatsen
- Ven
- Cluster Landschappelijke vlakke elementen
- Landbouw Grootste Watervrager (Gemeente)

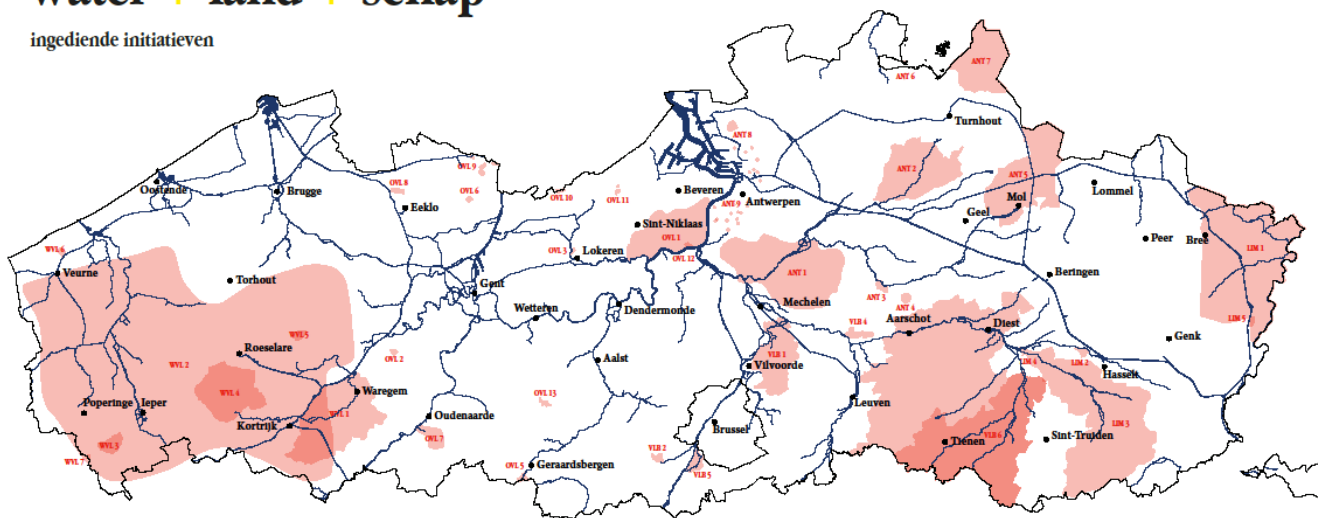
Oproep door minister

- ▶ Oproep naar lokale initiatiefnemers
- ▶ Zoektocht naar innovatieve projecten
- ▶ 5 provinciale infomomenten najaar 2017
- ▶ Eenvoudig reglement
- ▶ Selectie via pitch (pecha kucha) met jury

Veel interesse voor de oproep

water + land + schap

ingediende initiatieven

West-Vlaanderen

- WV1: Gaverbeekvisie-Harebeke-Aezegem - Intercommunale Leiedal
- WV2: Humus - privé bedrijf Natural Growth
- WV3: Robuuste waterlopen Westhoek - Regionaal Landschap West-Vlaamse heuvels, stad Ieper
- WV4: Boeclaere-Ledegem-Moorslede - Productief Landschap Midden-West-Vlaanderen - Provincie West-Vlaanderen
- WV5: Schellebeek Fitnes-waterbuffer - particulieren
- WV6: Water voor golf, boer en dain. Koksijde - FWA
- WV7: Water-land-schap 2030 Westouter- vzw Boerelandenschap

Oost-Vlaanderen

- OV1: Barbebeek verbindt - Provincie Oost-Vlaanderen
- OV2: Barnevater - Tomato masten Deirze - bedrijf Tomato masten
- OV3: Dakwasse meenen betere waterkwaliteit en estetic Lokeren - Provincie Oost-Vlaanderen
- OV4: Gaverbeekvisie-Harebeke-Aezegem - Intercommunale Leiedal (-WV1)
- OV5: Benschotenrijn Geraardsbergen - stad Geraardsbergen
- OV6: Inbedrijfstelling plaatsen stuwten - stad Lokeren
- OV7: Maatbeek preventie overstroming door inrichten vallei en landbouwgebied - Provincie Oost-Vlaanderen
- OV8: Meertjes Eeklo, inrichting waterloopjes als buffer, sande warmtewet en duurzame landbouw - stad Eeklo
- OV9: Meertjeslandse kreken en polders - Regionaal Landschap Heffoelstend
- OV10: Rainate voor water in het Peereboomput - Moerbeke polder
- OV11: T'Loover - Sint-Niklaas - Provincie Oost-Vlaanderen
- OV12: Vuurkouter - gemeente Knulcke
- OV13: Woubechegem - Hezick - De Watergroep

Vlaams-Brabant

- VB1: Floordambos-Barenbos-Steenokkerzeel - gemeente Steenokkerzeel
- VB2: Herstel natuurwaaide en vergroten waterberging Molenbeekvallei - gemeente Sint-Pietersnieuw
- VB3: Kwaliteits verbetereren waterkwaliteit van landbouwers Oostelijk Vlaams-Brabant - Nationale profiniss voor wildsofheitt
- VB4: Lanckvallei-integraal waterbeheer project met BO en recreatie - Regionaal Landschap Noord-Hagedand
- VB5: Vallei van de Zeebeemden - Provincie Vlaams-Brabant
- VB6: Water als hoedgemeent in de Getestreck - Provincie Vlaams-Brabant

Antwerpen

- ANT 1: Aquafitatie Mechelse groentestregio - POM Antwerpen
- ANT 2: Beck-Boer-bodem - vallei van de Aa - Provincie Antwerpen
- ANT 3: Hof ter Laken - Fransak Nationel trouw-Helie-op-den-Berg - Kempen Landschap vzw
- ANT 4: Hoelbaar en Maalwinters-Molenbergstraat - gemeente Hezick
- ANT 5: Irrigatie van landbouwgronden uit zandwinningphasen Kempense meeren - Provincie Antwerpen
- ANT 6: Integraal waterproject 't Merkeke - Natuurpunt Merkekevallei vzw
- ANT 7: Ravel-werken op waterwachtelingskante - Provincie Antwerpen
- ANT 8: Stabroek-integratie stalle waterlopen - gemeente Stabroek
- ANT 9: Stadsvijvers Antwerpen - Waterlink-Aquafin-burgers

Limburg

- LIM 1: Bruggen tussen Water, land en schap: Maavallei en Kempen Broek Bochel, Bree - Regionaal Landschap Kempen en Maastand
- LIM 2: Efficiënt waterbeveiligingsinstallatie hergebruiken in landbouwrechten Hasselt - Aquafin
- LIM 3: Herk en Molenbeekvallei-Maarsgroene dinget in het buitengebied van Zuid-Limburg - Regionaal Landschap Hasspengouw en Voeren
- LIM 4: Schiedebroek - verwoegproject productief landschap - particulier landbouwer - particulier
- LIM 5: Terug naar de bron-Greven - Depot des arts cvba

14 geselecteerde gebieden

Robuuste Waterlopen Westhoek -
Midden-West-Vlaanderen - Gaverbeekvisie

Burenwater - Maarkebeek - Barbierbeek

Beek.boer.bodem - Laakvallei - Ravels

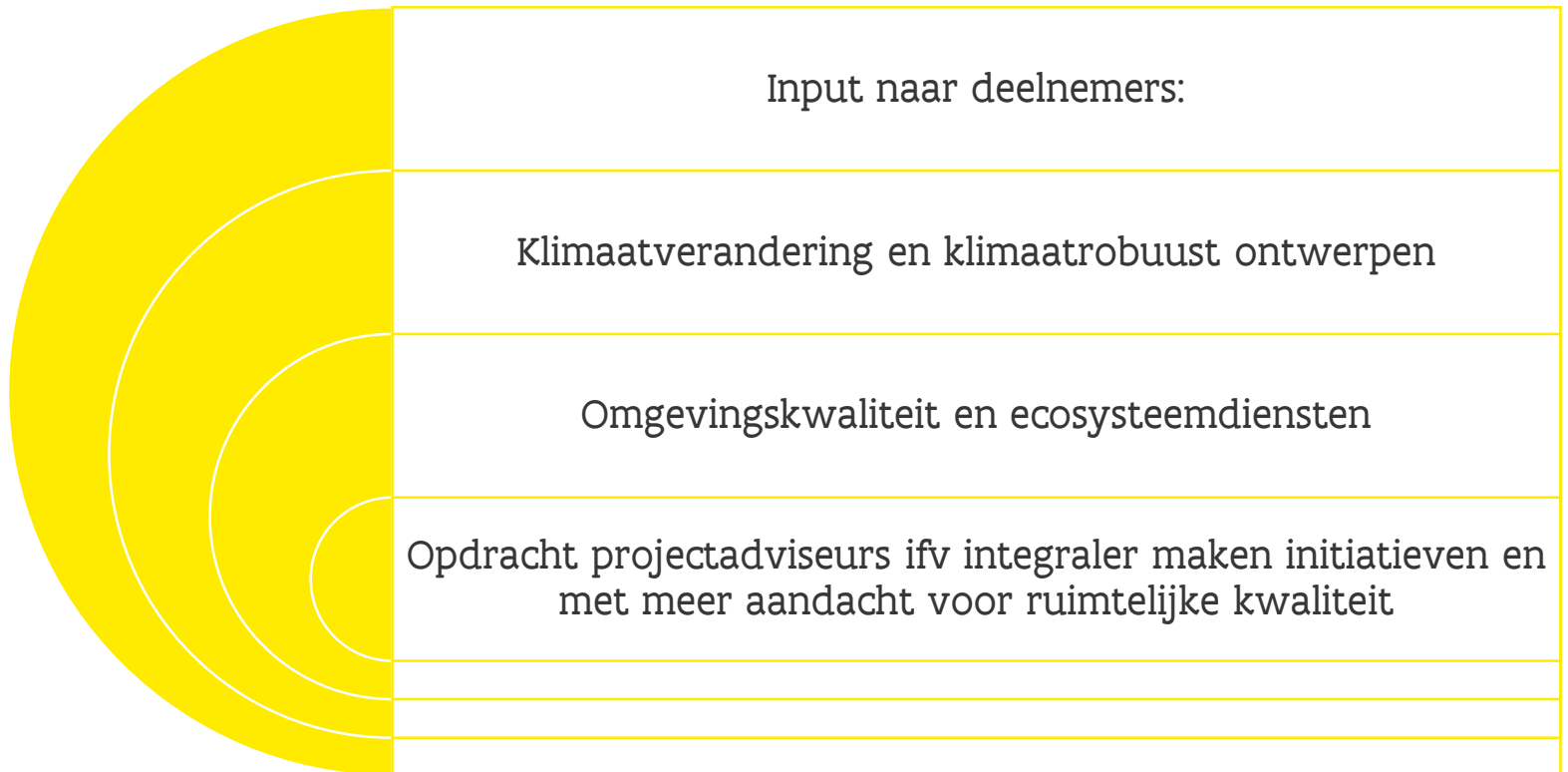
Getestreek - Aqualitatieve mechelse groenteregio -
Vallei van de Zennebeemden

Herk en Mombeekvallei - Maasvallei en Kempenbroek

14 initiatieven & 1 ambitieus doel

- ▶ Via begeleiding van initiatief naar projectvoorstel:
- ▶ 4 begeleidingsdagen:
 - Introductie en opzet proces
 - Verbreden van de doelen: omgevingskwaliteit
 - Inzoomen op doelen en instrumenten
 - Synthese
- ▶ Input vanuit diverse leden programmateam
- ▶ Leerproces tussen deelnemers

Systembenadering

Kennen we de opgaves wel?

- ▶ Input vanuit programmamateam naar deelnemers:
- ▶ Leden programmamateam zetten hun expertise uiteen:
- ▶ Grote (regionale) kennis over:
 - watersystemen en klimaatverandering (VMM, Vlakwa)
 - Erosie en ruimtelijke kwaliteit (departement Omgeving)
 - Landbouw (departement Landbouw en Visserij)
 - ANB (ecosystemen)
 - Klimaatadaptatie in landbouw (ILVO)
 - Omgevingskwaliteit en ecosysteemdiensten (VLM ism ILVO en INBO)

Kennen lokale coalities de opgave?

- ▶ Gebiedsgerichte kennis vaak ruim
- ▶ Actiegericht
- ▶ Kennis over draagvlak en haalbaarheid van maatregelen
- ▶ Hiaten zijn:
 - kennis over landbouwfunctioneren en hoe dit te combineren met water en landschap?
 - Kennis Vlaamse subsidiemogelijkheden
 - Kennis instrumentarium
 - Middelen om ambitieus om te gaan met de opgave
 - Kennis participatie en sturen integrerend proces

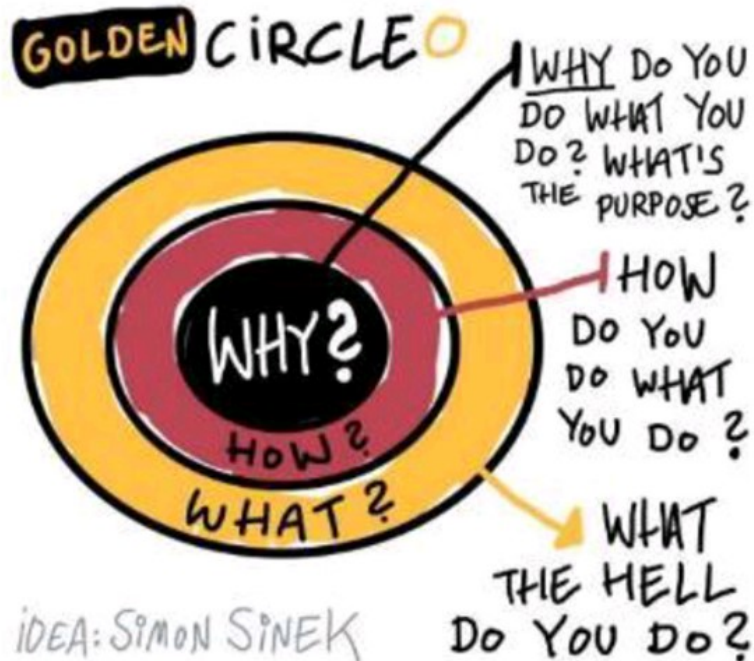
Principes leidraad omgevingskwaliteit

Invulling omgevingskwaliteit vanuit breed perspectief

Expliciteren van gebiedsspecifieke kwaliteiten als kompas

Participatie van stakeholders doorheen het ganse traject

Kritische instrumentenafweging

Relatie doel Water-land-schap en Kernkwaliteiten Omgevingskwaliteit

WLS1 – Een robuust watersysteem

KK 1. Er zijn goed functionerende **groen-blauwe netwerken**

WLS2 – Duurzame voedselproductie

KK3. De omgeving draagt bij tot een **vitale economie**

WLS3 – Kwaliteitsvol landschap

KK7. De omgeving heeft een duidelijke **identiteit**

KK 6. **Onroerend erfgoed** fungeert als basis voor identiteit en nieuwe ontwikkelingen

KK 9. De **open ruimte** is robuust en veerkrachtig

KK 2. Er overheerst een goede **milieukwaliteit**

KK8. De omgeving bevordert **sociale cohesie**

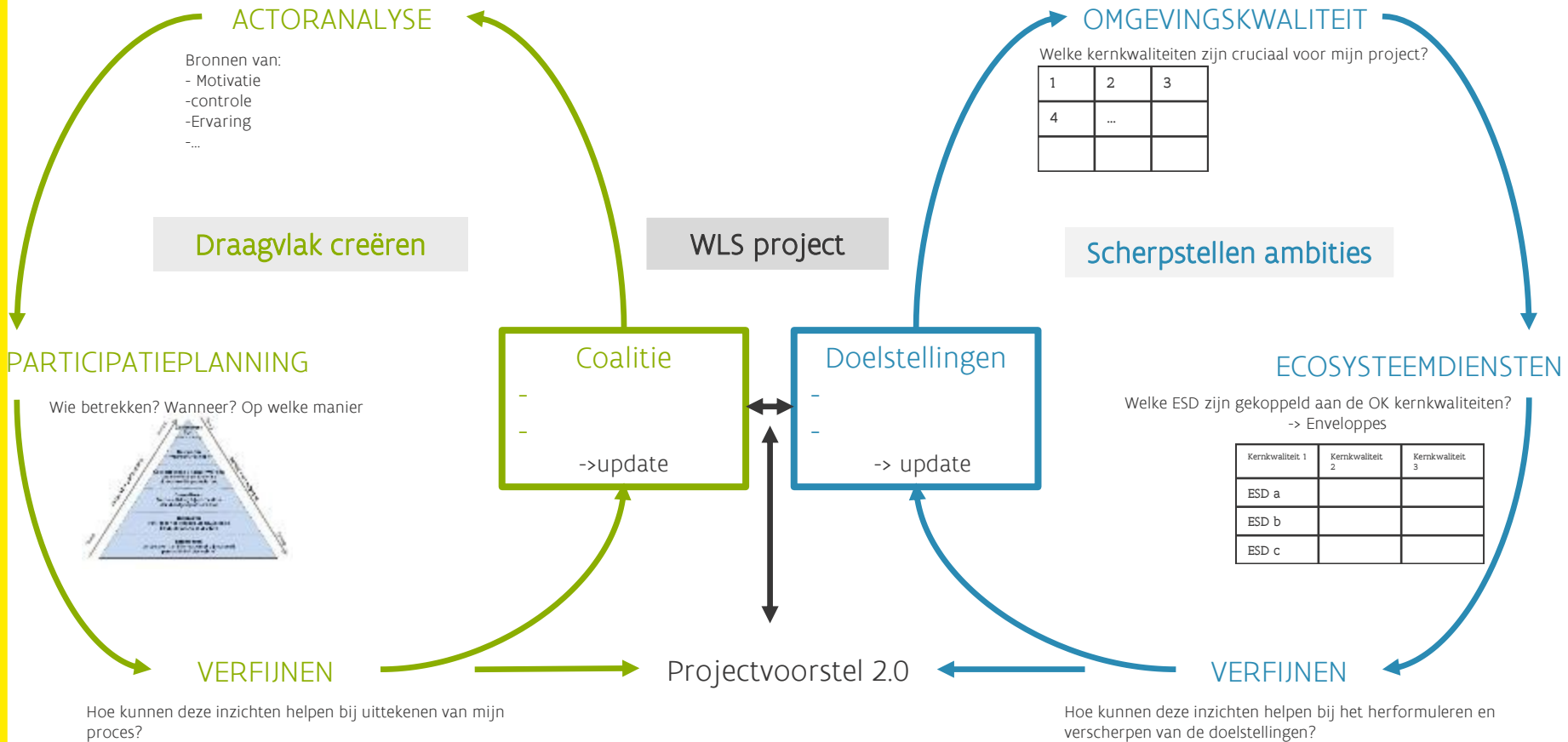

KK4. **Basisvoorzieningen** zijn nabij en bereikbaar

KK5. De **ontsluiting** van de omgeving is conform draagkracht en noden

Waterlandschap workshop 13/6/2018: OK-ESD-Evalueer tool

Opdracht ontwerpadviseurs: systeem en klimaatgerichte visie stimuleren

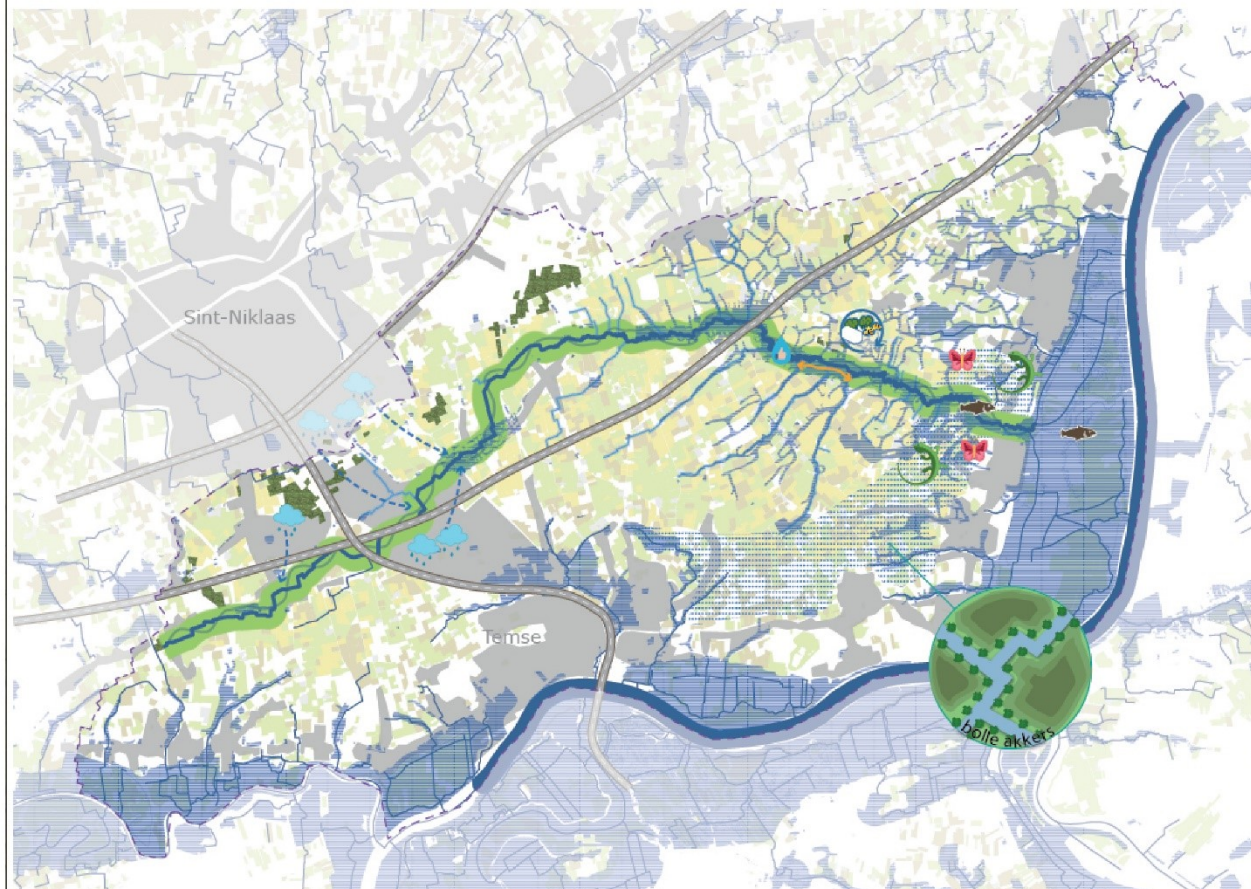
- ▶ Beperkte systeemanalyse en bevraging opgave(n) per deelgebied
- ▶ Terreinbezoek met lokale coalitie
- ▶ Op zoek naar visie 2.0:
 - Integraler maken doelstellingen: meer Water+Land+Schap
 - Meer aandacht voor ruimtelijke kwaliteit
 - Aanscherpen doelen
- ▶ Resultaat = algemene reflectie en aanbevelingen per initiatief

Onderzoek naar de opportuniteit
en de haalbaarheid

VISIEKAART

Legende

- Projectgebied
- Bos
- Grasland
- Mais
- Waterkwaliteit
- Akkerbouw
- Woningbouw
- Rivieren/beken
- Infrastructuur
- Recreatieve route
- Regenwaterafvoer
- Overstromingsgevoelige gebieden
- Vitale Landbouw/waterkwaliteit verbetering
- Bolle akkers met karakteristieke beplanting
- Natuurwaarde - vlinders
- Natuurwaarde - vis
- Natuurwaarde - kamalander

bron:
- Ombouwen landrichtingsproject: Vlaamse Milieumaatstafbouw en -ingenieursvereniging, 1e editie, 03/05/2018
- Voortliggend milieuecologisch gemeentelijk milieugereguleerend agendabepaling Vlaamse beek, 17/05/2017
- Topografische kaart: CartoWeb.be met toestemming van het NGL, www.ngl.be, 25/06/2018

aangepast op: 26/05/2018

Onderzoek naar de opportuniteit
en de haalbaarheid

VISIEKAART

Legenda

- Projectgebied
- Bos
- Rivieren/beke
- Recreatie
- Lineair park langs de Gaverbeek
- Waterberging in agrarisch gebied
- Twee mondingen
- Landschapspark
- Aandachtsgebied monding
subbeken in hoofdbeek
- Recreatieve route
- Oude hoeve

bron:
- Concept landinrichtingsproject Vlaamse Milieumaatshappi en milieuvereniging (nr.04_01/06/2018)
- Voo-foplig referentiebestand gemeentegrenzen: agentschap Informatie Vlaanderen, 17/08/2017
- Topografische kaart: CartoWeb.be met toelating van het NGS, www.ngs.be, 26/06/2018
aangemaakt op: 26/06/2018

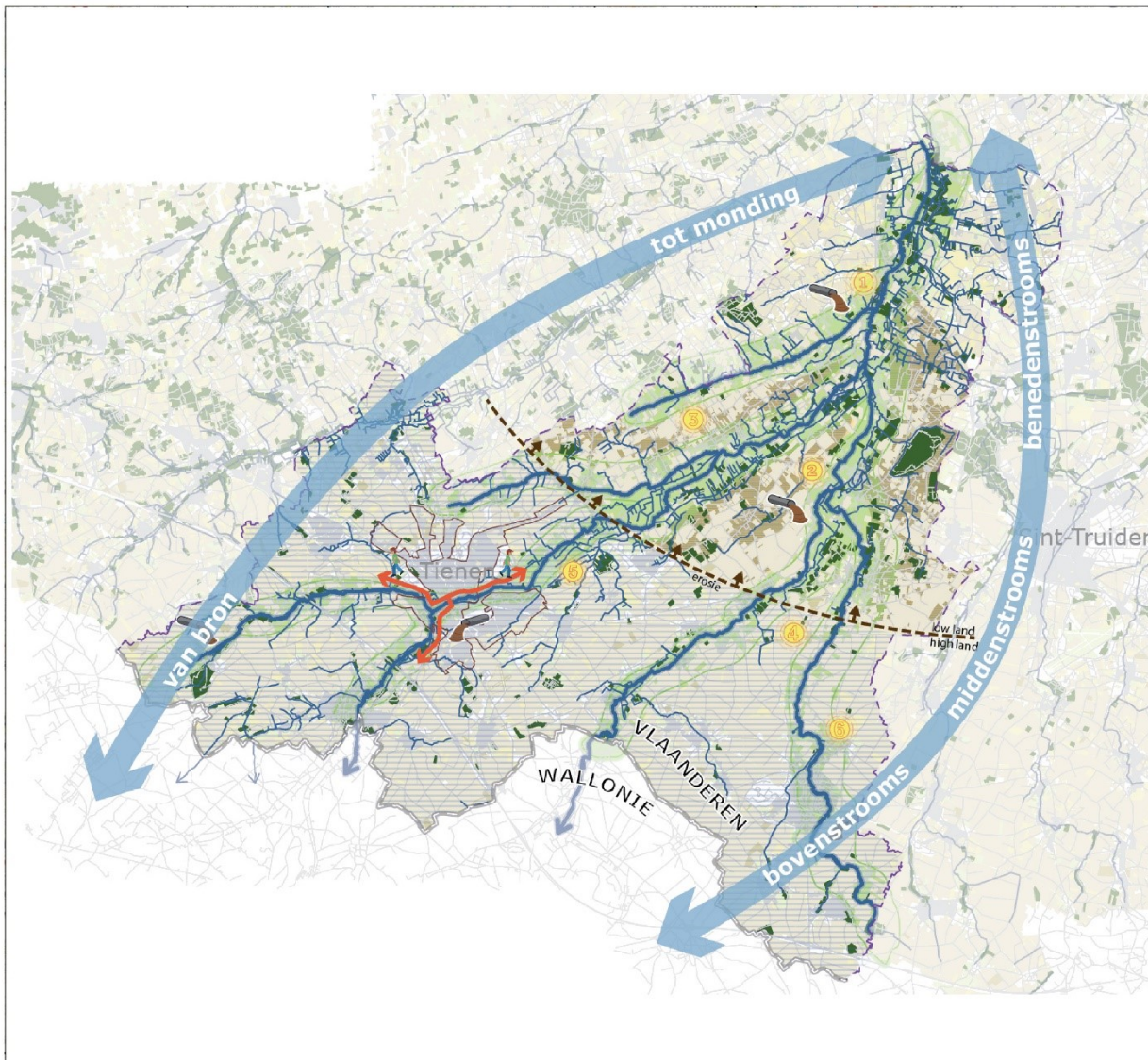
Onderzoek naar de opportuniteit
en de haalbaarheid

VISIEKAART

Legenda

- Projectgebied
- Bos
- Woningbouw
- Rivieren/beken
- Recreatieve routes vanuit de stad
- Erosie
- Infrastructuur
- Kleine pilots opschalen naar grotere projecten
- Ga samenwerking met Wallonie aan
- Overstort nolering

bron:
Contra-landinrichtingsproject: Vlaamse Milieu maatschappij en eigen verwerking Leiestal, 02/06/2018
Vlaamse milieudienst: Bestuurlijk gebied: regio: Agentschap Milieu en Natuur, 12/06/2017
Toespraak: Vlaamse Milieu maatschappij: Vlaamse Milieu maatschappij, 26/06/2018
aangemaakt op: 26/06/2018

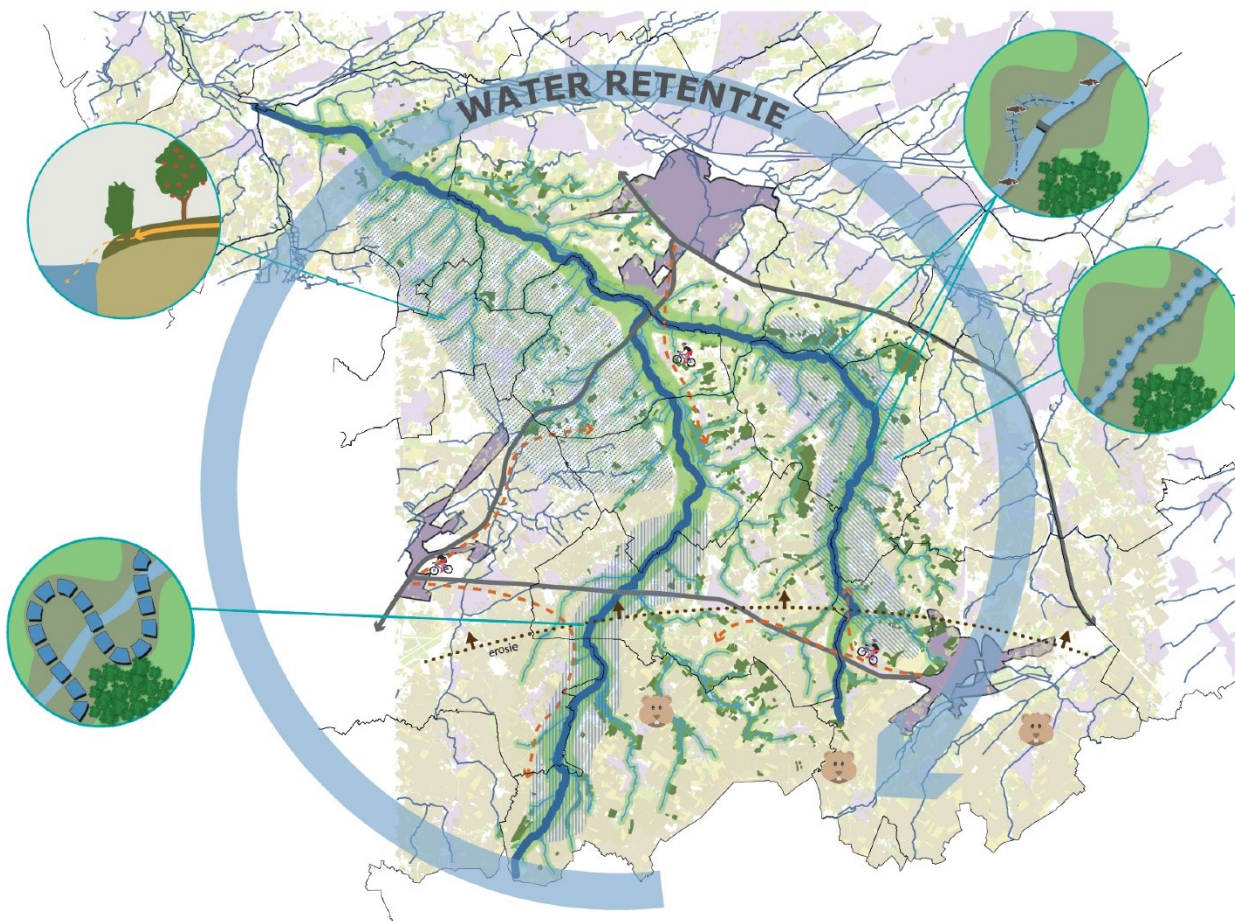
Onderzoek naar de opportuniteit
en de haalbaarheid

VISIEKAART

Legenda

- Projectgebied
- Bos
- Grasland
- Mais
- Akkerbouw
- Woningbouw
- Rivieren/beken
- Dwarsverbindingen
- Erosie
- Hamster
- Groene rivier
- Mogelijkheden voor recreatie
- Vismigratie
- Oeverzoneprojecten
- Beekstructuurherstel
- Haagaanplant tegen nutriënten en residu-uitstroom

bron:
Carton/landinrichtingsproject Vlaamse Milieuaanpak, en eigen verwerking Leerdal, 01/06/2018
Voorlopig referentiebestand gemeentegrenzen: gemeenschap Informatie Vlaanderen, 17/06/2017
Topografische kaart: CarizWeb.be met toelating van het NIS, www.nis.be, 20/06/2018
aanmaakto: 26/06/2018

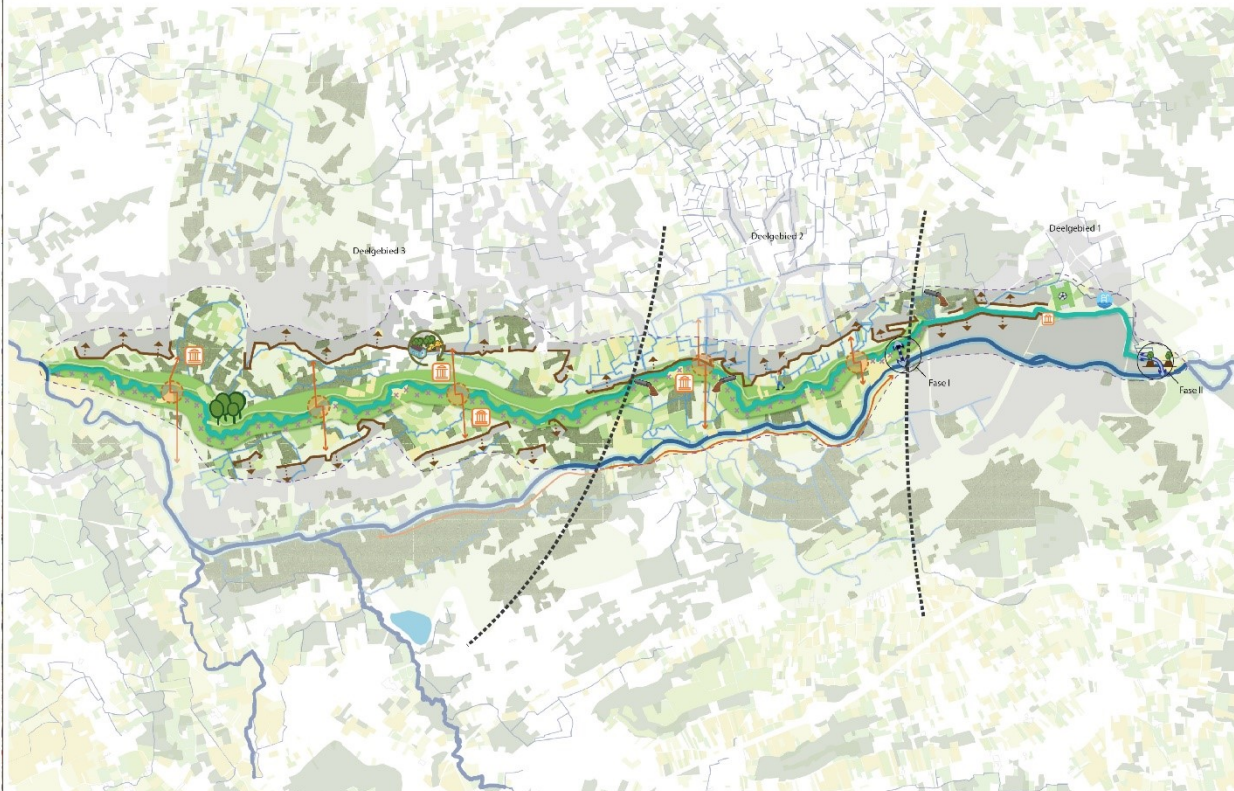

Onderzoek naar de opportuniteit
en de haalbaarheid

VISIEKAART

Legenda

- Projectgebied
- Bos
- Woningbouw
- Rivieren/beken
- Groene rivier
- Wandelroute
- Riiooloverstort
- Rug naar de beek
- Zwembad
- Sport velden
- Waterinlaat
- Fietsroute langs Deijle
- Verbinding tussen beken
- Duurzame landbouw
- Recreatieve verbindingen
- Overprojecten langs hele Laak
- Relicten/cultuurhistorie

bron:
- Omgevingslandinrichtingsproject Vlaanderen (MBO en vastschrijven) en vliegkwaliteit (Lembo, 30/05/2018)
- Voorlopig en definitief ontwerp gemeentelijke openbare werken: gebiedsontwikkeling Vlaanderen, 17/06/2017
- Topografische kaart: CartoWeb.be met toestemming van het NUL, www.nul.be, 28/06/2018
- Aangemakelijl: 26/06/2018

Onderzoek naar de opportuniteit
en de haalbaarheid

VISIEKAART

Legenda

- Projectgebied
- Bos
- Rivieren/beke
- Maarkebeek
- Bronbossen
- Holle wegen
- Lanen
- Kasteel
- Motte
- Molen
- Historische bossen
- Hoogtelijnen assymetrische vallei

bron:
- Centour: landinrichtingsproject: Vlaamse Milieumaatschappij en eigen verkenning Leidslo, 01/05/2018
- Vastlegging referentiekader in gemeentegrenzen: Agentschap Infrastructuur Vlaanderen, 11/08/2017
- Topografische kaart: CartsWeb.be met toelating van het NISL, www.rug.be, 26/05/2018

aangemaakt op: 16/06/2018

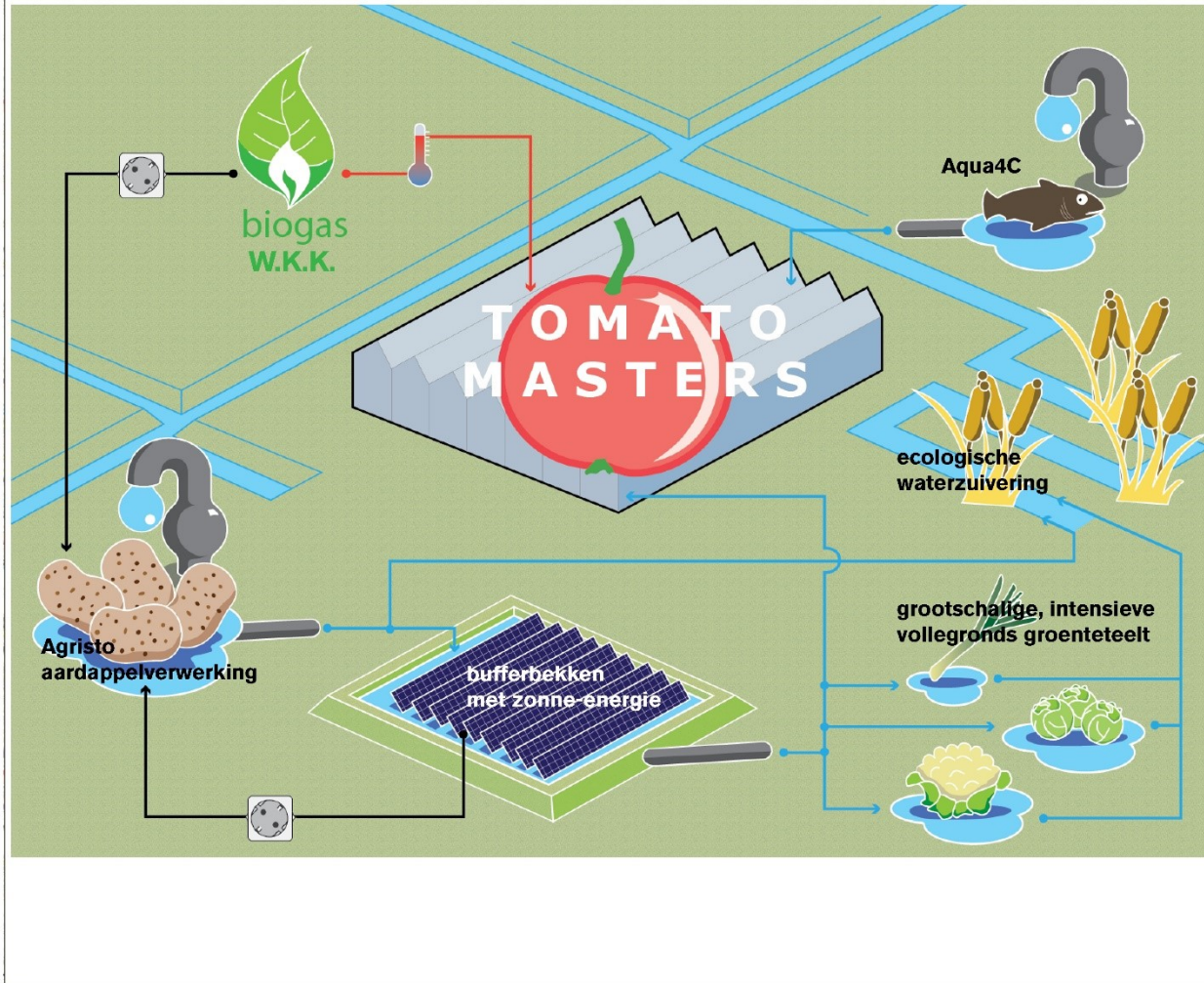
Onderzoek naar de opportuniteit
en de haalbaarheid

VISIEKAART

Burenwater: Creëren van kringlopen
Het effluent van Agristo, aardappelverwerkend bedrijf, vormt het startpunt voor een gebied van hoogwaardige groenteteelt, zowel serre als vollegronds.

Agristo levert dagelijks zo een 2000m³ water aan een bufferbekken. Ook aqua4C levert als viskwekerij water aan het basin. Vanuit dit bufferbekken worden groentebedrijven voorzien van voor hen waardevol teeltwater. In eerste instantie kunnen Tomatomasters en PCG het water inzetten in periodes van droogte. Vanwege de grote hoeveelheid beschikbaar water ligt het voor de hand dat de volle grondteelt van groenten sterk kan toenemen in de onmiddellijke omgeving.

Het hemelwater van de bedrijfsdaken van de Prijkels wordt ingezet voor de ontwikkeling van een groenblauw netwerk doorheen het intensief landgebruik van bedrijven, vollegronds groenteteelt en het serrecomplex van Tomatomasters.

bron:
- Contract land nr 2019/00/001: Vlaamse Milieuzaatschappij en eigen verwerking Lekeel, 01/06/2018
- Voorlopig referentiebestand gemeentebestuur agrarisch informatie Vlaanderen, 17/08/2017
- Toepassing/richtlijn: Cereales op niet-voedselgewas het 160, www.rgi.be, 20/06/2018

angenaam co: 25/06/2018

Onderzoek naar de opportuniteit
en de haalbaarheid

VISIEKAART

Werken aan een landschapspark: het project van circa 400ha omvat een veelheid aan maatregelen om van dit door infrastructuur doorsneden gebied een vitaal landschapspark te maken met focus op water en korte ketenlandbouw.

Hierbij valt te denken aan:

- Waterberging
- Ontwikkelen kleinschalige zuiveringen voor o.a. afvloeiend water van snelwegen, water vanaf de snelwegparking
- Ontwikkeling van stedelijk uitlooppark dmv recreatieve routings en verblijfskwaliteit
- Stimulering van korte ketenlandbouw
- Versterking van de koppeling met het stedelijk gebied met als hoofddoel de Catala-site
- Verhogen van de biodiversiteit door omvorming van de populieren opstanden tot waardevol broekbos
- ontwikkelen van duidelijke toegangen tot het gebied aansluitend op het openbaar vervoer

herwaardering van erfgoed (kasteel Beersel, hoogstam Krieken Schaarbeek,...)

Tesamen kunnen deze maatregelen de basis leggen voor de realisatie van een kwalitatief randstedelijk landschap.

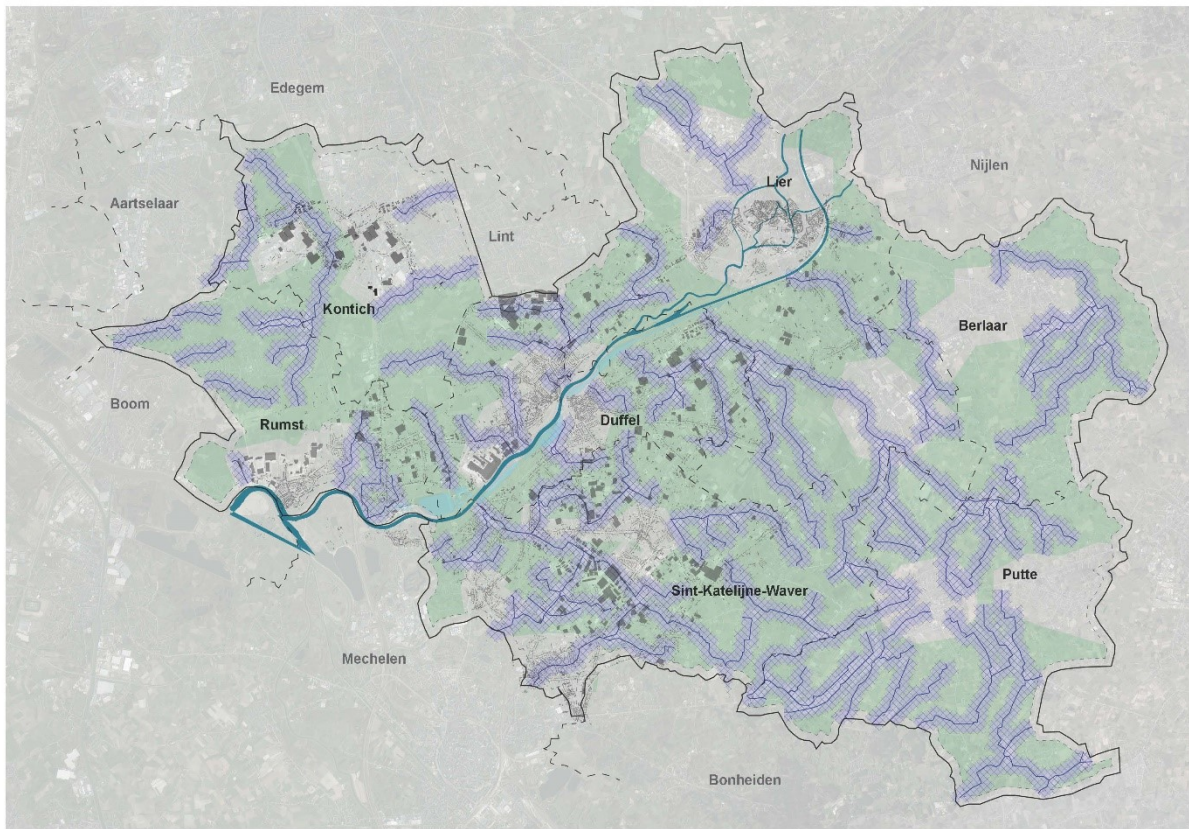
bron:

- Contour landinrichtingsproject: Vlaamse Milieuzorg en eigen verwerking Leuven, 04/06/2015
- Vochtlog referentiebestand gemeentegrenzen: agencyschap informatie Vlaanderen, 17/08/2017
- Topografische kaart: Cartoweb.be met toelating van het NIS, www.ng.be, 25/06/2018

aangepast op: 25/06/2015

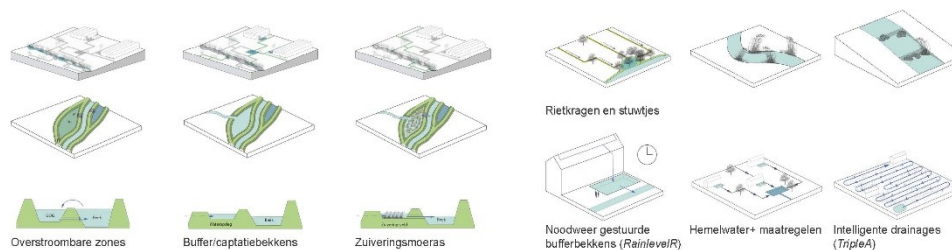
Onderzoek naar de opportuniteit
 en de haalbaarheid

Kaart 8.8 Visie en bouwstenen
 deelgebied Aqualitatieve
 Mechelse Groenteregio

Legende

- Project contour: Hierin selecteren we pilotgebieden voor samenwerking en uitwisseling tussen diverse gebruikers en eigenaars
- Gemeenten
- Beekvallei
- Productief landschap
- Rivier De Nete

Bron:
 - Contour landinrichtingsproject: Vlaamse Milieumaatschappij en eigen verwerking, Leiedel, 01/06/2018
 - Voorlopig referentiebestand gemeentegrenzen: agentschap Informatica Vlaanderen, 17/02/2017
 - Topografische kaart: CartoWeb.be met toelating van het NGS, www.ngs.be, 26/06/2018
 - Landelijke gemeentebestuur, 01/10/2018

Eigen verwerking door CLUSTER landschap en stedenbouw

Aangemaakt op: 23/10/2018

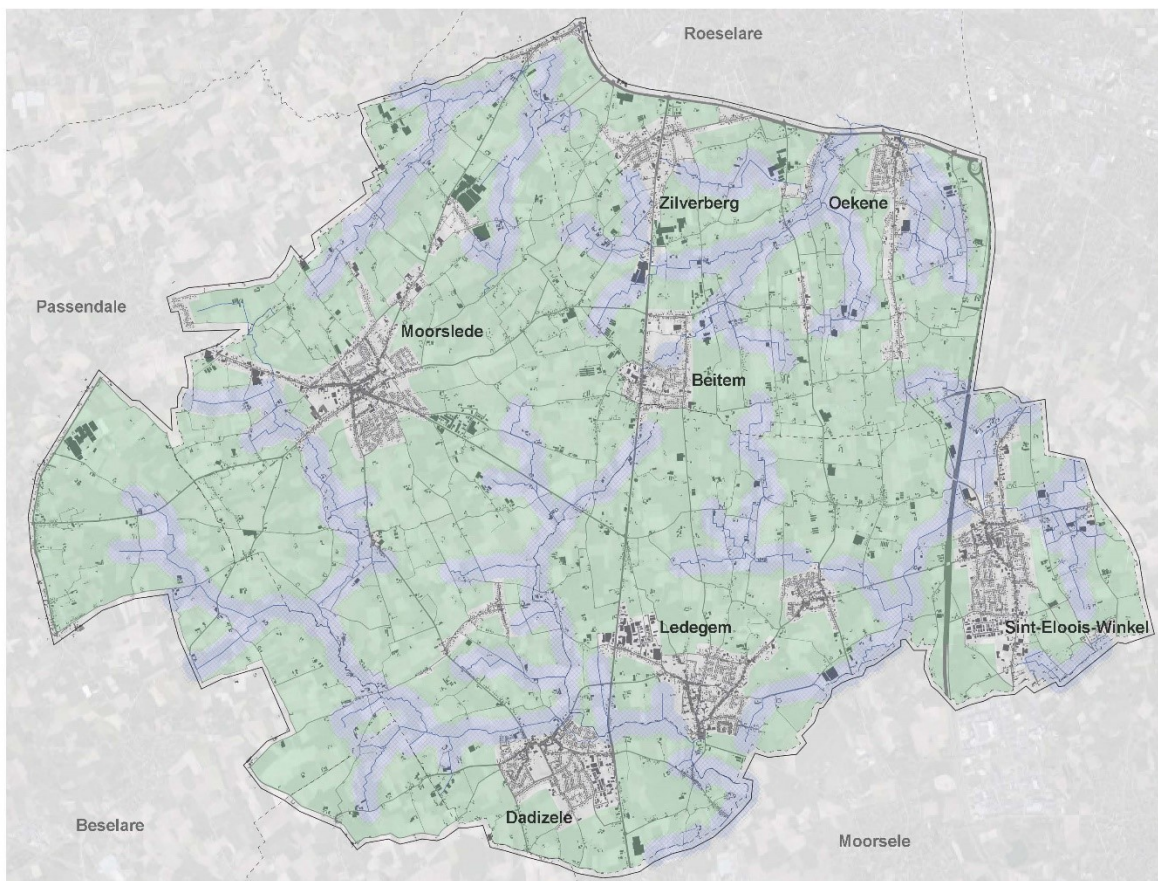

Onderzoek naar de opportuniteit
en de haalbaarheid

Kaart 4.8 Visiekaart
deelgebied Midden-
West-Vlaanderen

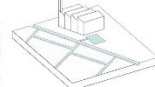

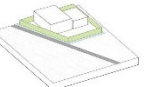

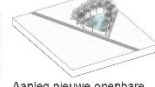

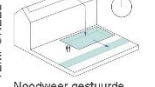
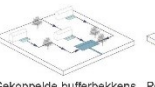

Legende

- Project contour
- Gemeenten
- Beekvallei
- Productief landschap

BEEKVALLEI

PRODUCTIEF LANDSCHAP

<p>TOP-DOWN</p> <p>Gecontroleerd overstromingsgebied (GOC)</p>	<p>TOP-DOWN</p> <p>Irrigatiesysteem gekoppeld aan industriële waterbasins</p>	<p>INSTITUTIONEEL</p> <p>Ringgracht rondom private kavels</p> <p>Ringgracht rondom bedrijfskavels</p>
<p>BOTTOM-UP</p> <p>Omgekeerd rabattenbos</p> <p>Dijk rondom populierenbos</p>	<p>BOTTOM-UP</p> <p>Aanleg nieuwe openbare poelen</p> <p>Uitbreiding bestaande poelen</p> <p>Aanleg grachten op perceelsgrenzen</p>	<p>TEMPOREEL</p> <p>Noodweer gestuurde bufferbekkens (Rainlevel/R)</p> <p>Gekoppelde bufferbekkens (Hemelwater+)</p> <p>Peilgestuurde drainage (TripleA)</p>

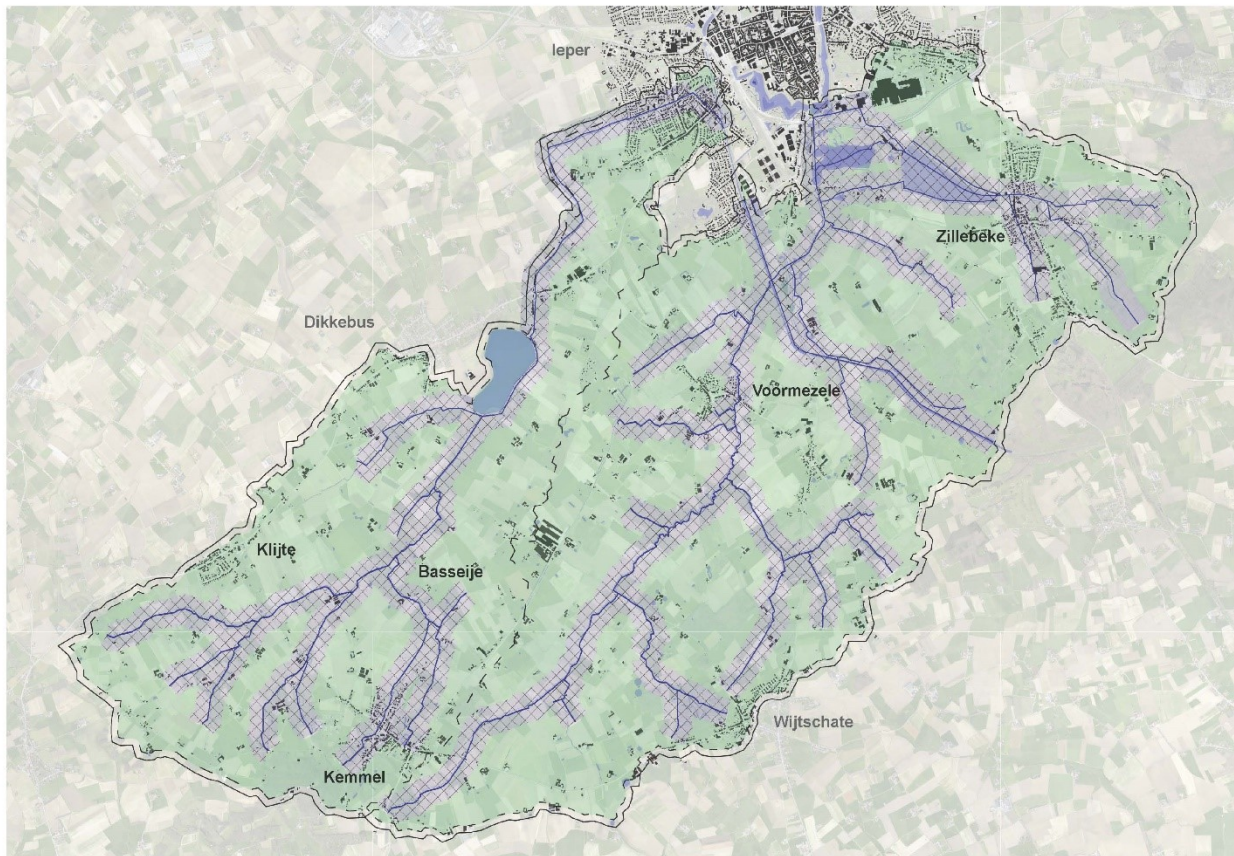
Bron:
- Corto ur landinrichtingsproject: Vlaamse Milieumaatschappij en eigen verwerking, Leiedst. 01/05/2016
- Voorlopig referentiebestand gemeentegrenzen: agentschap Informatie Vlaanderen, 17/08/2017
- Topografische kaart CartoWebSite met toelating van het NGL, wvveringlobe, 26/06/2018
- Luchtfoto's gepuurts, 01/10/2018

Eigen verwerking door CLUSTER landschap en stedenbouw
Aangemaakt op: 23/10/2018

Onderzoek naar de opportuniteit
en de haalbaarheid

Kaart 3.10 Visiekaart
deelgebied Robuuste
waterlopen Westhoek

Legende

- Project contour
- Gemeenten
- Beekvalleien
- Productief landschap

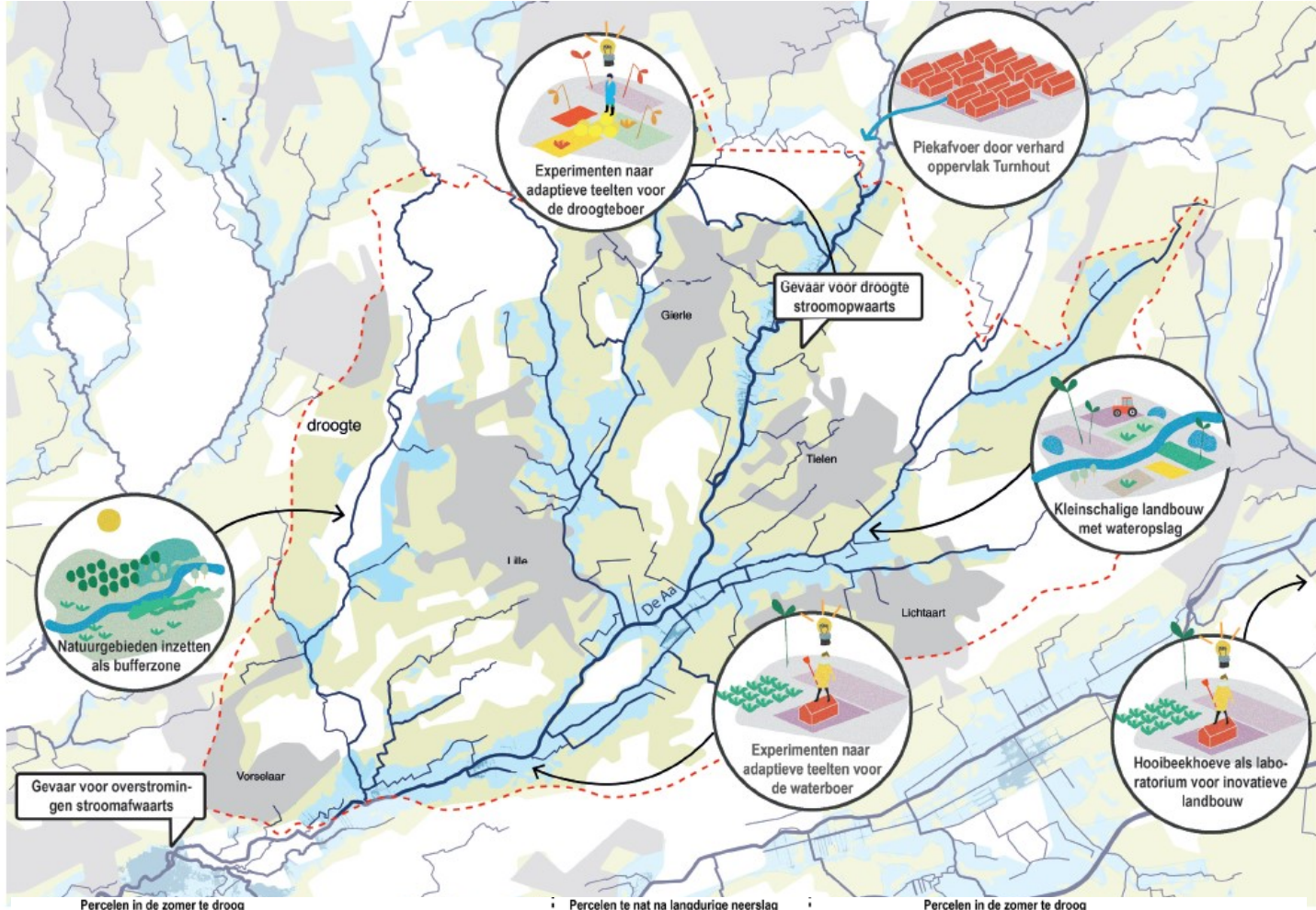
BEEKVALLEI

PRODUCTIEF LANDSCHAP

<p>BEEK</p> <p>Oeverversteving</p> <p>Wachtbekkens en siltvangen langs de beek</p>	<p>DROGE VALLEI</p> <p>Grasgang in droge vallei</p> <p>Damconstructies met stroballen en erosiepoelen</p>	<p>HELLING</p> <p>Graffen</p> <p>Grasbufferstroken</p>	<p>HELLING</p> <p>Lineaire landschapselementen</p> <p>Aarden dammen met erosiepoelen</p>	<p>LANDBOUWERPEEL</p> <p>Contourbewerking</p> <p>Landbewerking na oogst</p> <p>Herblossing en permanent grasland</p>
---	--	---	---	---

Bron:
- Contour landinrichtingsproject: Vlaamse Milieumaatschappij en eigen verwerking Leiedal, 01/06/2018
- Voorlopig referentiebestand gemeentegrenzen: agentschap Informatie Vlaanderen, 17/08/2017
- Topografische kaart: CartoWeb.be met toelating van het NGL, www.ngl.be, 26/06/2018
- Luchtfoto: geopunt.be, 01/10/2018

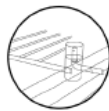
Eigen verwerking door CLUSTER landschap en stedenbouw
Aangemaakt op: 23/10/2018

Percelen in de zomer te droog

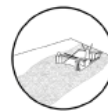
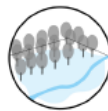
Percelen te nat na langdurige neerslag

Percelen in de zomer te droog

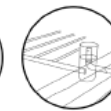
Stuwen

Permeerbare drainage

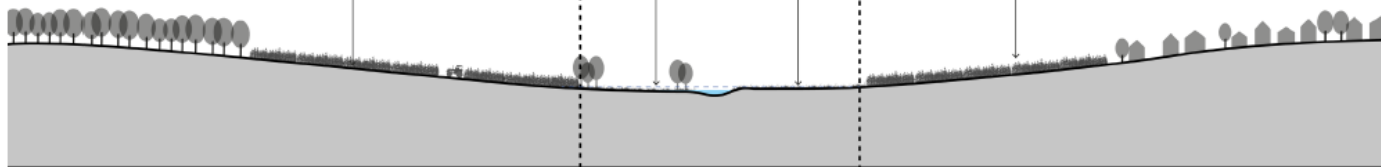
Water bufferen in natuurgebieden

Alternative teelten

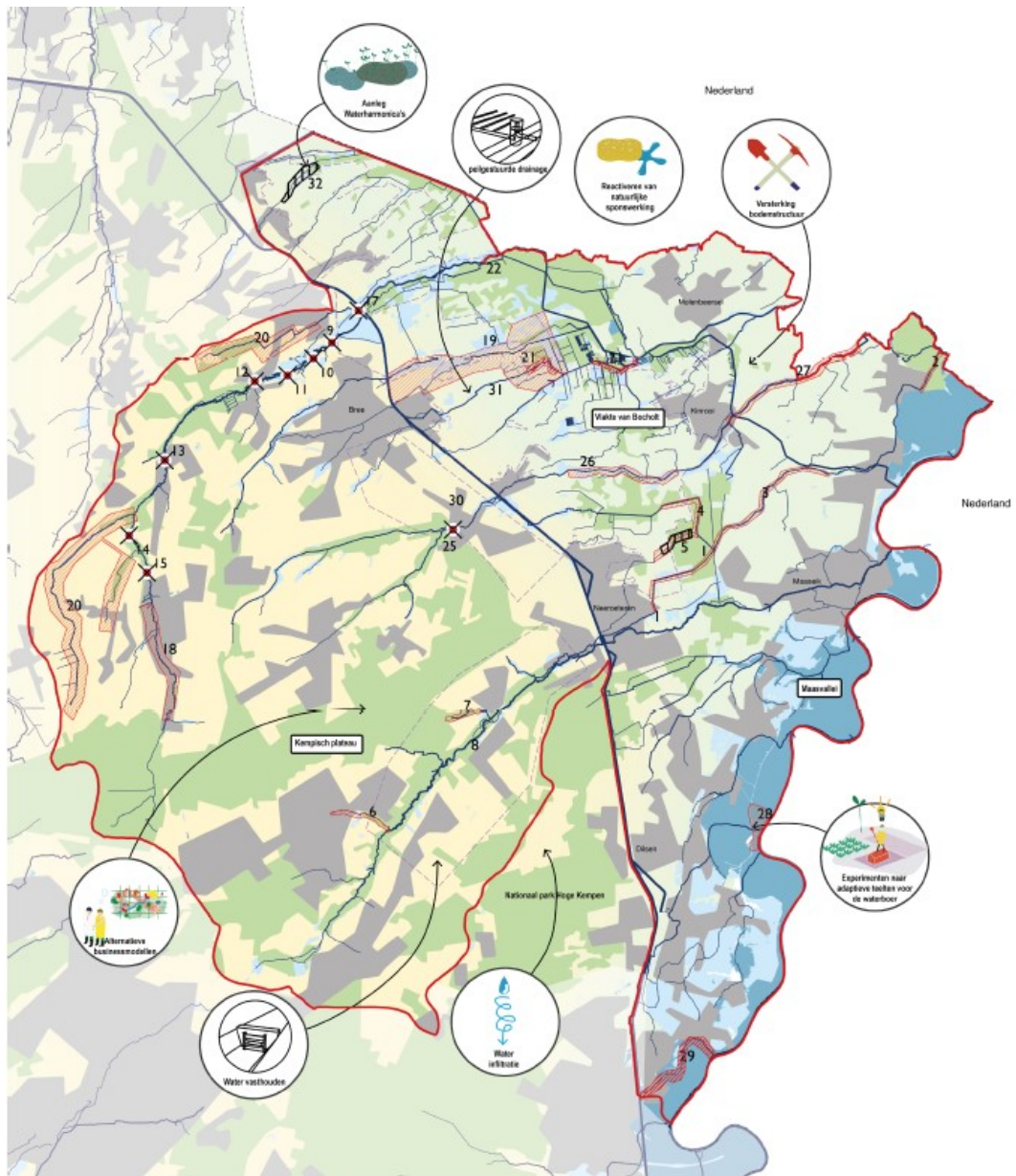

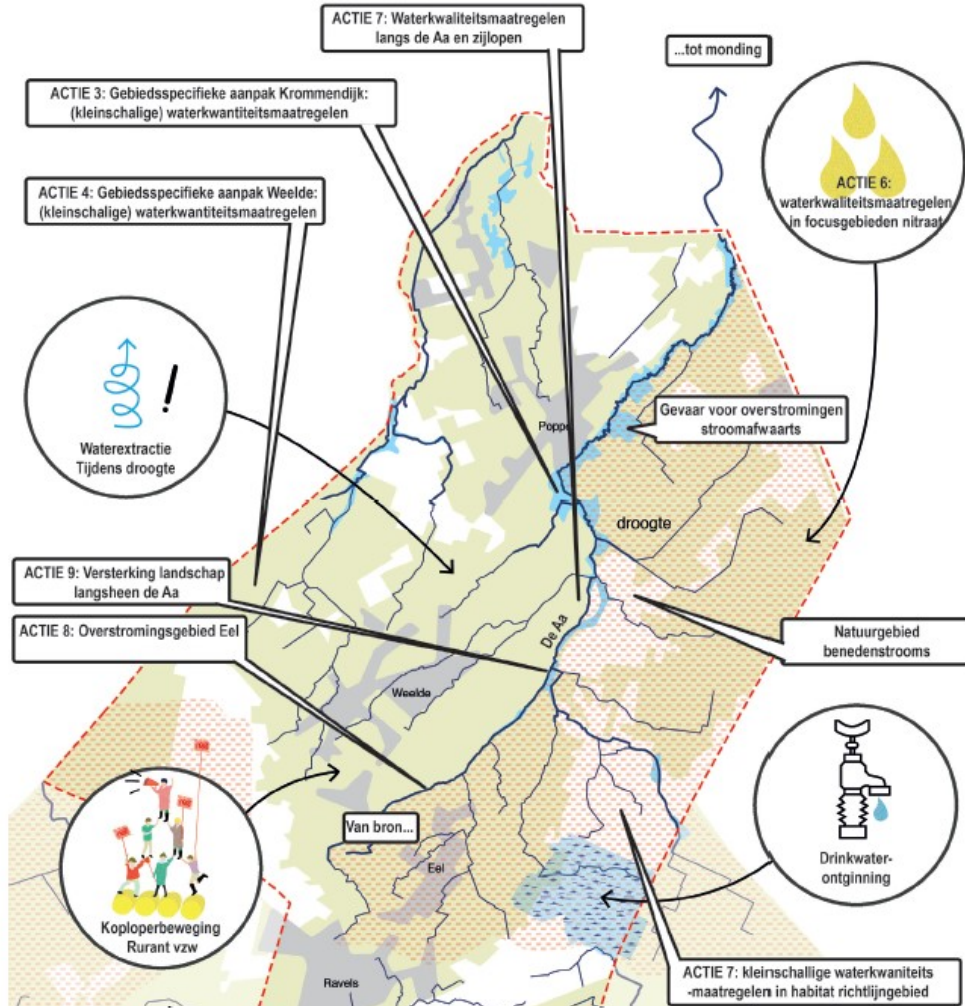
Stuwen

Permeerbare drainage

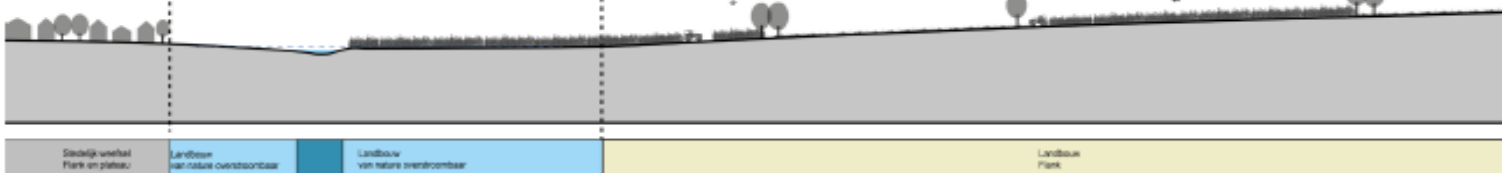
Natuur - Flank en plateau | Landbouw Flank | Natuur - van nature overstroombaar | Landbouw van nature overstroombaar | Landbouw Flank | Stadelijk weefsel - Flank en plateau

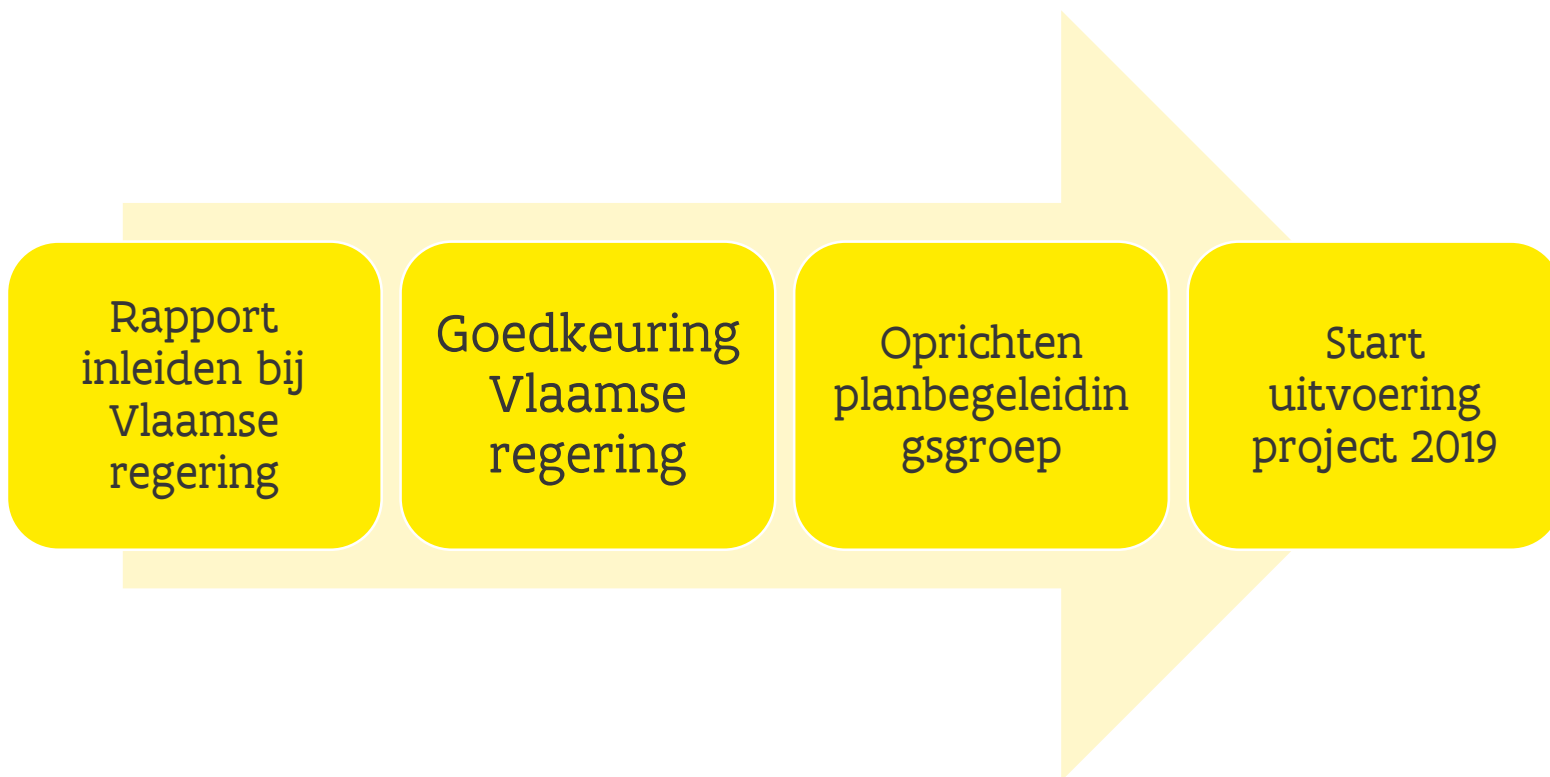

Percelen te nat na langdurige neerslag

Percelen in de zomer te droog

Overzicht volgende stappen: van rapport naar landinrichtingsplan

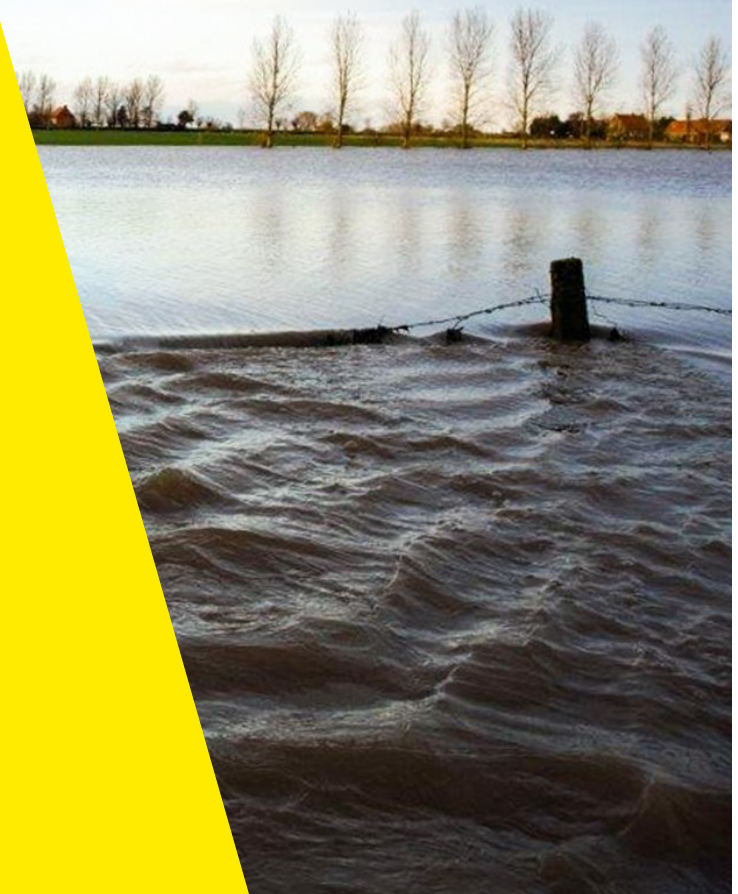

Vlaamse
overheid

Wat staat in het rapport?

WATER+LAND+SCHAP

Onderdelen Water-Land-Schap

1 project met 14
pilotgebieden die
samenwerken

doelen water-land-
schap:

- Robuust waterbeheer
- Duurzame landbouw
- Aantrekkelijk landschap

Motivatie =
klimaatadaptatieve
gebiedsgerichte
inrichting op
terrein uitvoeren in
14 deelgebieden.

2 sporen:

- Snelle
terreinmaatregelen ifv
opstart proces
- Integrale visievorming
ifv systeemgerichte
benadering

Water-Land-schap in de praktijk

Voorstel
aan
minister
=

- omkaderend voorbereidend onderzoek met demonstratiemaatregelen & voor uitvoeringsinitiatieven
- visievorming & uitvoering 14 klimaatgerichte plannen

Vorbereidend onderzoek met demonstratiemaatregelen

- ▶ Zoektocht naar 'gepaste maatregelen'
- ▶ Aanleggen van inspirerende demonstratiemaatregelen
- ▶ Opvolgen van de effecten:
 - Leren van elkaar (tussen deelgebieden en Vlaams/lokaal)
 - Proces ifv regionale landbouwers en burgers
 - Via demonstratie duidelijk maken dat adaptieve maatregelen mogelijk zijn
 - Via demonstratie duidelijk maken dat de urgentie om actie te ondernemen hoog is
 - Via demonstratie anderen activeren

Verdere visievorming

- ▶ Eerste stappen naar visie gezet
- ▶ Afbakenen duidelijker water-land-schapsdoelen via
 - Ontwerpoefeningen en scenario-analyses met lokale mensen op niveau deelgebied
 - Actorenanalyse en voorbereidend onderzoek met lancering demonstratiemaatregelen
 - Verder overleg tussen deelgebieden en binnen deelgebied

1^e fase van private werken via uitvoeringsinitiatieven

Uit de leerelementen van de demonstratiemaatregelen:

Aflijnen van diverse klimaatadaptieve maatregelen bij landbouwers, verenigingen en gemeenten:

- Robuuste waterlopen Westhoek: erosiewerende maatregelen
- Midden-West-Vlaanderen: private bufferbekkens
- Barbierbeek: bufferstroken waterloop
- Gaverbeekvisie: klimaatadaptieve maatregelen
- Beek.boer.bodem: droogtebestrijdingsmaatregelen
- Aqualitatieve Mechelse groenteregio: hergebruik van water
- Ravels: waterophoudende maatregelen

2^e fase Opmaak landinrichtingsplannen

- ▶ Trekker = lokale coalitie
- ▶ Ondersteuning programmateam:
 - Inhoudelijke expertise leden:
 - VMM aspecten water, klimaat
 - dept. L & V: landbouweconomische aspecten
 - dept. Omgeving: erosie, ruimtelijke ordening, milieu
 - VLM: instrumentafweging en proces LIP
 - Lijst te contacteren personen/regio in opmaak.
 - Handleiding in opmaak
- ▶ intervisiedagen ifv uitwisseling

Gevraagde overkoepelende studies Water-Land-Schap

- Peilgestuurde drainage: organisatie studiedag
- Blauwalgenproblematiek ifv klimaatverandering
- Analyse waterbehoefte van een landbouwregio en mogelijkheden van perceeloverschrijdende wateropslag (Midden-West-Vlaanderen, Aqualitatieve groenteregio) ifv voorkomen droogte bij klimaatverandering
- Doorrekenen klimaatscenario's met impact op water, landbouw en landschap in de deelregio's. cf. Patrick Willems (Meetjesland).
- Onderzoek naar alternatieve landbouwteelten in extreem natte en droge gebieden (ifv klimaatverandering). Maasvallei en Kempenbroek.
- Lis-analyse dept. L & V. 14 deelgebieden.
- Budget en trekkers verder te bespreken